

Razširjen politični aktiv o temeljnih tezah za razpravo o statutu ZP

12. novembra je zasedal razširjeni politični aktiv ZP ISKRA, ki je razpravljala o temeljnih tezah za razpravo o statutu ZP »ISKRA«. Značilno je bilo to, da so se udeleženci aktiva zelo aktivno udeleževali razprave. To nam pove, da so materiale doma dobro preštudirali in na svojih aktivih nanje pripravili ustrezne pripombe. Razprava je trajala 4 ure in pol.

Uvodoma je bila podana obrazložitev s strani članov komisije, ki je sestavljala teze. Teze v bistvu vgrajujejo v obstoječo organizacijsko shemo ZP »ISKRA« le kvalitativne dopolnitve v zvezi s XV. amandmajem Ustave SFRJ in XIII. amandmajem Ustave SRS.

NEKAJ ZNACILNIH SPREMEMB

— Ukine se Upravni odbor in se namesto njega postavi Poslovni odbor, ki je kolektivni izvršilni organ DS ZP ISKRA.

— DS ZP ISKRA se voli po delegatskem principu, to je, da bodo člani DS organizacij izvolili izmed svojih članov potrebno število članov v DS ZP »ISKRA«.

— DS ZP ISKRA sprejme osnovne smernice perspektivnega plana podjetja, v tem okviru pa organizacije delajo svoje letne in perspektivne plane.

— Sklepi DS ZP ISKRA, ki so v skladu s statutom ZP ISKRA, so obvezni za vse organizacije, itd.

Po uvodnem delu se je razvila zelo živahna razprava. Posamezniki so imeli vrsto pripomb in dopolnitev na posamezne člene. Eni so se zavzemali za to, da je nujno, da se ZP okrepi v finančnem smislu in da se formirajo (napolnijo) potrebni skladi, kar bo omogočilo podjetju izvajati enotno politiko. Nadalje so se eni zavzemali za obvezno prodajo in nabavo preko TH, drugi pa, da naj ostane še naprej fakultativno itd.

— V TH mora biti nujno združena prodaja in nabava, to je bilo jasno povedano.

— Zgraditi je treba lastno trgovsko mrežo, prevzeti inozemska zastopstva, pre-

pleta naj se kapital TH in proizvodnje tam, kjer je medsebojni interes, itd.

— Izdela naj se učinkovita povezava proizvodnih organizacij TH in ZZA preko ustreznih organov (Poslovni odbor, znanstveni svet), v katerih bodo tudi predstavniki tovarn.

— Osnova poslovne politike ZP ISKRA naj bodo branžne organizacije, itd.

Pripomb in mnenj je bilo še mnogo, vsa so zapisana in komisija, ki bo pripravljala osnutek statuta ZP, jih bo upoštevala. Vsi so bili soglasni, da so teze predloga statuta z vsemi pripombami dobra osnova za sestavo predloga statuta.

Več in bolj konkretno o tej številka našega glasila.

— Janez

Še nekaj besed o predvidenem Poslovnem odboru ZP Iskra Kranj oz. razmišljanje okoli tega »fenomena«

Ko je bilo UO ZP predloženo gradivo okoli ustanovitve Poslovnega odbora ZP in istočasno predlog o prenehanju obstoja UO ZP, ker je UO ZP obravnaval na svoji seji dne 6. 11. 69, je bilo prisotno prepričanje vseh, da je predlog umesten in sprejemljiv, še več, da je ustanovitev PO ZP nujna, če hočemo takoj pričeti reševati zamotane probleme poslovanja Iskre. Še več, člani UO ZP so smatrali, da je za ustanovitev PO ZP že skrajni čas, kajti »če bi imeli že pred dvema letoma PO, se verjetno danes ne bi več ukvarjali z Iskrino preteklostjo — kako premostiti probleme in finančna bremena iz poslovanja preteklih let, temveč bi se že zdavnaj ukvarjali z bodočnostjo — kako jugoslovanski skupnosti izdelati dovolj teh in onih izdelkov, obenem pa dati sedaj mogoče nekaterim manj perspektivnim kolektivom Iskre perspektivo za jutrišnji dan.«

Z vsem svojim bistvom sem globoko prepričan, da nihče od nas ni »kriv« za to, da dela v tem ali onem kolektivu, ki je ali pa ni perspektiven, ki je ali pa ni akumulativen, ker delamo pač tam (večina) kjer smo pač doma — in večina tudi sicer nima kam drugam — vendar pa menim, da smo vsi odgovorni za to, kakšne (kvaliteta) samoupravne organe imamo, kakšne in koliko aktivne družbenopolitične organizacije imamo v naših kolektivih in ne nazadnje

kakšne organizatorje poslovanja kolektivov in ZP (direktorje in vodilne delavce) imamo. Odgovorni smo, zato ker posledice dobrega in slabega upravljanja — vodenja prav kmalu čutimo vsi skupaj, posebno pa še posamezni kolektivi.

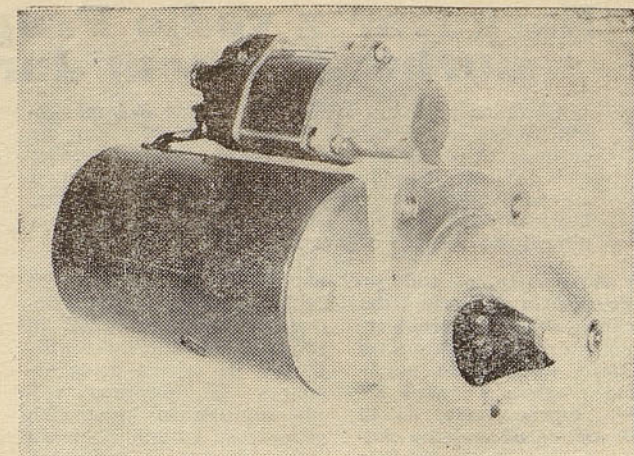
Zaman je bilo vse dosedanje tarnanje o nedefinirani odgovornosti, ko se nikogar za njegove odločitve ni moglo klicati (zaradi posledic) na odgovor, ker se je čisto dalo marsikaj skriti za sklepe samoupravnih organov.

Zato smatram kot eden izmed sestavljavcev predloga o ustanovitvi PO ZP, da se je UO ZP pravilno odločil, ko je sprejel naš predlog in ga dal v obravnavo celotnemu kolektivu Iskre, ki naj poda svoje mnenje.

Z ustanovitvijo PO ZP urejamo vodenje poslovanja na nivoju Združenega podjetja, ko za poslovanje ZP Iskra ni več odgovoren en sam človek — generalni direktor, temveč so odgovorni generalni direktor in direktorji organizacij, ki so člani PO ZP.

S tem pa postanejo odgovorni tudi vsi tisti predlagatelji raznih sklepov in ukrepov, sestavljalci raznih analiz in zaključkov — strokovne službe ZP (in njihovi predstavniki) kot tudi strokovne službe organizacij, kadar bodo predlagale določene sklepe PO ZP.

Ta odgovornost članov PO ZP za njihove odločitve bo vsekakor pozitivno vplivala

Nova izvedba zaganjalnika jakosti 3 KM/12 V — ena izmed opravljenih nalog razvojnega oddelka ZZA za avtoelektriko. Prihodnjič razgovor z vodjo oddelka — dipl. ing. Dušanom Pircem

Redna letna konferenca ZMS Elektromehanike Kranj

V nedeljo, 16. novembra, je bila v dvorani delavskega samoupravljanja redna letna konferenca ZMS Iskre — Elektromehanike Kranj. Poleg mladincev in delovnega pred-

sedstva konference, članov vseh komisij ter predstavnikov podjetja, so se konferenci udeležili še gostje iz mladinskih aktivov ostalih tovarn in predsednik OK ZMS Kranj tov. Boštjančič, predstavnik republ. konf. tov. Filipovič, sekretar OK ZMS Kranj tov. Cej ter za »Mladino« tovariš Perčič.

Delovnemu predsedstvu konference je predsedoval tov. Debelak Alojz.

Na konferenci je bil za novega predsednika predsedstva mladinske organizacije Elektromehanike Iskra Kranj izvoljen tov. STANE DRAKSLER, za sekretarja pa tov. ALOJZ DEBELAK. Voljeni so bili tudi kandidati za predsedstvo in kandidati za nadzorni odbor.

Konferenca je obravnavala predvsem PROBLEM SAMOUPRAVLJAVSTVA MLADIH — PROBLEM OSEB. DOHODKOV in PROBLEM KADROV.

Svoje poglede na probleme mladih s strani tovarne je podal tov. Ivan Cvar, v imenu tovarne in tov. Slavec Igor iz uredništva časopisa »Iskra«. S poročili so sodelovali v razpravi konference Martin Mrgole, Franc Rutar, Stane Draksler, Vojko Plevnik, Mónos, Cveto Sever, Alojz Debelak, Borut Pičulin, Slavko Hočevar, Janez Lautar, Stane Boštjančič, Zvone Filipovič in Peter Lukan.

Mladi so seznanjeni s tem, da se je problem pripravnikov pojavljal že dlje in tudi vedo, da je bil sprejet temeljni zakon o sprejemanju in delu le-teh. Obenem s tem je delavski svet tovarne tudi sprejel pravilnik, ki točno ureja delo mladih strokovnjakov, ki pridejo iz šol. Ob vsem tem pa so prepričani posebej pripravniki v ATN, da se v povezavi z mladinsko organizacijo lahko izboljša njihovo stanje, saj je s predlogi šefu doživel odgovor: — pravilnik, ki obstaja, je idealen, vendar je njegovo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Razgovor z vodjo Propagandne službe, Janezom Juretičem

Glede na pogostno kritiko, da ob množici reklamnih oglasov konkurenčnih domačih podjetij skoraj ne čutimo reklamiranja naših izdelkov za široko rabo, smo vodji Propagandne službe Iskra, Janezu Juretiču zastavili nekaj vprašanj o tem in o delu te službe. Našemu povabilu se je odzval in na naša vprašanja objavljamo njegove odgovore.

V slovenskem, pa tudi jugoslovanskem dnevnem tisku nenehno objavljajo velike reklamne oglase konkurenčnih podjetij, medtem ko pogrešamo oglase s strani ZP Iskra, čeprav vemo, da bi tudi naši oglasi verjetno olajšali prodajo naših izdelkov za široko rabo. Zakaj je tostranske reklame za naše izdelke tako malo, ali skoraj nič?

V dnevnem tisku je Iskra prisotna z reklamnimi oglasi le toliko, kolikor dopuščajo vsako leto v ta namen planirana sredstva. V letošnjem planu so za publiciteto naših izdelkov bila rezervirana določena sredstva, zagotovljena s pogodbnimi s tovarnami. Prav izdelki za široko rabo so tisti, ki imajo v strukturi svoje cene zajetih največ sredstev za reklamne namene, medtem ko pa so za ostale izdelke, katerih prodaja teče drugače, na voljo le minimalna sredstva.

Glede reklamiranja naših izdelkov za široko rabo pa prevladuje mnenje, da je vsekar boljši medij RTV od časopisa, zato smo se v letošnjem letu v pretežni meri odločili za reklamne nastope v radiu in na televiziji. Stalne institucionalne propagande v dnevnem časopisju pa nismo imeli tudi zaradi tega, ker menimo, da so bolj učinkovite posebne reklamne akcije za posamezni izdelek.

Kakšna je struktura nalog Propagandne službe in s kakšnimi sredstvi v ta namen jih mora izvajati?

Podobno kot za institucionalno propagando so ob dokaj široki naši dejavnosti finančna sredstva kaj skromno odmerjena in zato je treba

temeljito pretehtati, kako jih bomo uporabili, da bomo dosegli predvideni program in propagandni učinek. Naša dejavnost pa zajema poleg naštetega še: pripravo večjih domačih in inozemskih sejmov, na katerih ZP Iskra stalno nastopa, nadalje stalne in občasne razstave, izdajanje prospektov za naše tovarne, razpošiljanje prospektov in ostalega, kakor tudi grafično obdelavo in organizacijo »Tednov ISKRA«. Seveda s tem raznovrstnih nalog Propagandne službe še ni konec, vendar pa pripominjam, da so za vse kar v naši službi delamo sredstva namensko planirana, dokaj omejena in vsebovana v pogodbah s tovarnami.

Kakšna pa bi po vašem mnenju morala biti v bodoče finančna sredstva, če bi hoteli, da bi bilo Iskra in njene izdelke bolj čuti tudi v dnevnem tisku?

Nedvomno bi morala biti večja, spremeniti pa bi bilo seveda treba tudi koncept reklamiranja in se razni učinkovitega reklamiranja na RTV posluževati tudi reklamnih oglasov vsaj v večjih dnevnih listih v republiki in na področju vse države. Zato si prizadevamo, odvisno pa je od tega, kako bodo na to vprašanje gledale tovarne pri pogodbah za prihodnje leto. Seveda pa je pri vsem tem učinek reklamiranja odvisen tudi od nas samih, če v te namene razpoložljiva finančna sredstva zares koristno naložimo.

Ali že pripravljate program, oziroma plan dejavnosti Propagandne službe v prihodnjem letu?

Prav te dni bodo pripravljene plani posameznih dejavnosti Propagandne službe, ki

so na vseh področjih, skladno z rastjo proizvodnje v naših tovarnah, za naslednje leto ustrezno večji. S tem bomo opravili veliko delo, še večje pa nas nato čaka pri tem, kako zainteresirati za našo obsežnejšo dejavnost na posameznem področju tudi tovarne, da bodo z razumevanjem odmerila za to potrebna finančna sredstva in podpisale pogodbe.

Kot je razumeti iz vaših odgovorov, je dejavnost Propagandne službe strogo omejena z določili pogodb s tovarnami?

Tako je in zavoljo tega pogostokrat ni mogoče izvesti morda učinkovitih zamisli, ki se porodijo v naši službi, ker pred tem pač niso bila planirana in s pogodbo določena sredstva.

Tako je bilo določeno v planu za l. 1969, za prihodnje leto pa računamo, da bodo reklamne akcije potekale po naročilih prodaje, ki bo najlažje ocenila kakšne so specifične potrebe reklame za posamezni izdelek.

J.

Stanislavu Cyranskemu v slovo!

Mnogo prezgodaj je kruta in neizprosna usoda prerzgala nit življenja Stanislavu Cyranskemu, bivšemu delavcu tovarne »Elektromehanika« in Šolskega centra »ISKRA«. Ni še minilo eno leto od tedaj, ko je bil zaradi boleznih invalidsko upokojen, že nas je presenetila vest,

da ga ni več med nami.

Njegova življenjska pot je bila kratka in ga je vodila iz Kranja, kjer je bil rojen in kjer se je izučil v očetovi delavnici za avtomehanika, v Beograd. Vojno je preživel v Beogradu in se vrnil v Kranj kot invalid. Zaposlil se je v Elektromehaniki, kjer je delal kot višji industrijski poslovodja, kot vodja odseka kontrole in kot vodja izobraževalnega centra. V tem obdobju je bil skoraj dve leti direktor Puškarne v Kranju. Po ustanovitvi Zavoda za izobraževanje kadrov Iskra v Kranju je bil dve leti direktor zavoda, zatem pa do invalidske upokojitve vodja oddelka za dopolnilno izobraževanje.

Poslovili smo se od dobrega in prizadevnega delovnega tovariša, misel nanj pa bo še dolgo pričujoča v naših srcih.

Redna letna konferenca ZMS...

(Nadaljevanje s 1. strani)

izvajanje praktično nemogoče. Strokovnjakov, ki jih pravilnik predvideva za mentorje — tovarna nima, če bi jih pa imela, bi stroški presegali možnosti in tako je ta pravilnik iluzoren in naiven, saj so se prejšnje generacije pričele delu tudi brez takšnih strokovnjakov.

Problem je obravnavalo predsedstvo konference ZMS Elektromehanike na svoji redni seji 9. novembra lani in po sklepu predsedstva je predstavnik po zamotani poti storil prvi korak h kasnejši odločitvi tovarne, da so mladi s pomočjo ankete dosegli seminar od 7. do 14. aprila letos. Stanje se res tu in tam izboljša, a se ponovno pokaže v slabi luči in tako problem ostaja nerešen. zato mladi pričakujejo, da bi s pristopom ostalih družbenopolitičnih organizacij k problemu samemu in pozitivni rešitvi tega — uspeli doseči sebi večje osebne dohodke, tovarni pa enako z ostalimi, v delo že vpeljanimi delavci pomagali v rasti proizvodnje.

Problemi ATN niso samo njihov problem, temveč zadeva vse Iskro!

Nezainteresiranost in apatičen pristop do prizadevnosti dela, je po mnenju mladih samo odraz reakcije nizkih OD, ker le-ti negativno vplivajo na njihovo voljo.

Tovariš Cvar je obljubil, da bo posamezne probleme obravnaval in jih proučil UO tovarne, nujno pa je, da se še z vseh ostalih smeri ljudje odločijo in pomagajo.

Očitno ni odveč pripomniti, da je več kot nujno misliti na vlogo in pomen kulture, ki jo v socialistični družbi ima in pri delu posebej še — z mladimi ljudmi kot jih naša tovarna ima, je za vzgojo in pravilno usmeritev potrebno vedeti, da sta razvoj in izgradnja socialistične samoupravne družbe v enaki meri odvisni od razvoja in krepitve materialnih pogojev kot od tega v vseh panogah duhovnega življenja. Kje naj se zavest tega bolj izrazito pokaže, če ne pri vstopu v življenje mladih!!!

Tako pojmovanje enotnega

in kompleksnega procesa, ki zajema vse družbene odnose, lahko pospešuje družbeni napredek, dviga delovne sposobnosti ljudi in prispeva k učinkovitemu in plodnemu sodelovanju v družbenem in političnem življenju, ki ga vsi živimo in smo dolžni vedeti, da boj socializma ni le izgradnja gospodarskega sistema, marveč CELOTNA PREOBRAZBA VSEH ODNOSOV MED LJUDMI in poglobljanje ČLOVESKE MISELNOSTI.

Sklepe z letne konference ZMS Elektromehanika bomo objavili prihodnjič.

»mónos«

Dodatki k OD v Iskri

OKP je zbralo od nekaterih organizacij Iskro ljubljanskega in kranjskega industrijskega bazena podatke o višini raznih dodatkov k osebnim dohodkom, kot na primer:

- višina dnevnice (po kategorijah)
- višina nadomestil za ločeno življenje
- višina počitniškega regresa za člane posameznih kolektivov
- višina štipendij za dijake — študente srednjih, višjih in visokih šol
- višina OD za pripravnike — po šolski izobrazbi
- višina nadomestil za na službenih voznjeh prevožene kilometre s svojimi osebnimi avtomobili

in povedati moramo, da smo ugotovili klasično neenotnost v vsem plačevanju teh dodatkov k OD. Mišljenja smo, da bi bilo vsem tem »dodatkom« treba dati enotno osnovo, če jih že ne moremo (ali pa morda le?) poenotiti za vso Iskro. OKP bo pokušalo najti osnove za sporazum med vsemi organizacijami Iskro, da bi vsi naši dohodki ne bi bili v celoti podvrženi samo »sreči« v katerem kolektivu delaš, temveč, da bi vsi v Iskri morda nekoč imeli enake možnosti. — Si —

ZP »ISKRA KRANJ

Tovarna električnih merilnih instrumentov
OTOČE

r a z p i s u j e

naslednje prosto delovno mesto:

VODJA PRODAJE

POGOJI: ustrežna višja strokovna izobrazba z najmanj 2 leti ustrezne prakse ali ustrežna srednja strokovna izobrazba z najmanj 6 let ustrezne prakse in obvezno aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika.

Osební dohodek je zagotovljen po pravilniku OD tovarne.

Ponudbe, s kratkim življenjepisom in spričevalom o zaključnem izpitu ter potrdilo o zahtevani praksi, pošljite v zaprti ovojnici v tajništvo tovarne do 29. novembra 1969.

Vsak kandidat bo obveščen v 8 dneh po zaključku razpisa.

CAOP se temeljito pripravlja na leto 1970

(Nadaljevanje s 3. strani)

memotnega financiranja dejavnosti CAOP.

Zbor predstavnikov organizacij je ugotovil, da se nakatero organizacije oz. njihovi predstavniki sestanka niso udeležili, kot predstavniki naslednjih tovarn: Instrumenti, Avtomatika, RIZ, Kondenzatorji, Avtoelektrika, ter sprejeli naslednje sklepe:

1. Po sklepu DS ZP morajo vse organizacije skleniti s CAOP ustrezne pogodbe o medsebojnem sodelovanju na področju AOP.

Organizacije, ki odklanjajo podpis take pogodbe, naj še enkrat preverijo upravnost takega stališča in naj se o tej problematiki izjasnijo do 1. 12. 1969. Organizacija, ki do tega roka ne sklene s CAOP ustrezno pogodbo se s celotno problematiko preda v dokončno odločitev interni arbitraži.

2. Vsi navzoči predstavniki so na sestanku prejeli Program uvajanja AOP v organizacijah ZP ter finančni plan CAOP za leto 1970 — vsem »manjkajočim organizacijam« pa je treba vse na-

štete materiale poslati skupaj z zapisnikom z današnjega sestanka.

Organizacije morajo predložene materiale proučiti in zavzeti do njih svoje uradno stališče, ki ga bodo pooblaščen predstavniki organizacij posredovali na naslednjem zasedanju v četrtek 27. 11. 1969 ob 9. uri v Ljubljani (stavba Skupščine občine Šiška) Trg prekomorskih brigad.

3. Do tega dne pripravi Organizacijsko-kadrovsko področje (OKP) predlog organizacije CAOP in osnutek poslovnika Poslovnega sveta CAOP, katerega člani so člani vseh organizacij ZP, ki so podpisale pogodbo o sodelovanju s CAOP (in ki so jo dolžne podpisati).

Zapisnik je bil z vsemi prilogami že odposlan vsem organizacijam, OKP pa tudi že intenzivno pripravlja zahtevane predloge.

O bodočem statusu CAOP bomo napisali v naslednji številki Glasila nekaj več, pa tudi dir. CAOP bo v prihodnjih dneh pripravil poročilo o delu CAOP v letu 1969 za objavo v časopisu.

Igor Slavec

Pri zahtevnem delu na strojih se dobro uveljavljajo tudi ženske

PRED KONFERENCAMI ZKS V NAŠIH ORGANIZACIJAH

Razpotja v razvoju naše iskrške skupnosti

Ko sem v oktobrski številki Komunističnega prebrala prispevek tov. E. Kardelja pod naslovom »Razpotja v razvoju naše socialistične družbe«, so mi obravnavani problemi in predlogi za reševanje v mnogočem sovpadali s problemi v naši Iskrški skupnosti. Naj mi bo odpuščeno, če marsikaj iz navedenega članka uporabim, pri obravnavi naših problemov, z mojim pomankljivim poznavanjem in tudi gledanjem nanje.

Tudi Iskra ima svoja »razpotja«. Nepokrite obveznosti iz preteklih let, izgube iz poslovanja nekaterih tovarn, ko je še veljala subsidiarna odgovornost, likvidacija Avtomacije, v novjšem času pa različno gledanje na obstoj in plačevanje obveznosti za delo Elektronskega računsko centra (OERC) v Stegnah in Centra za avtomatsko obdelavo podatkov (CAOP), boj za ponovno osvojitve jugoslovanskega trga v radijski in TV proizvodnji (zadovoljitev polovice potrošnikov v Jugoslaviji ali osvojitve 50%

jugoslovanskega trga) in drugo.

Pri obravnavanju naših »razpotij« čisto valimo kriv-

do za njihovo večkrat počasno, neefikasno ali slabo (nestrokovno) reševanje — (Dalje na 5. strani)

Predpisana oprema in naprave na vozilih

DO 31. DECEMBRA LETOS bodo morali lastniki ali uporabniki raznih vozil v cestnem prometu urediti ali dodelati na podlagi določil »Pravilnika o napravah in opremi za vozila v prometu na cestah« in »Pravilnika o tehničnih pogojih za naprave na vozilih« (Ur. l. SFRJ, št. 47/68) naslednje:

1. OSEBNI AVTOMOBILI:

- do 4 sedežev mora imeti vozilo najmanj eno ogledalo, nad 4 sedeže pa najmanj dve ogledali;
- vozilo mora imeti napravo za dajanje zvočnih signalov in to enolične zvoke nespremenljive jakosti. Jakost zvočnega signala mora biti najmanj 92 dB, največ pa 105 dB;
- dušilec zvoka mora biti montiran na izpušno cev. Dovoljevati sme hrup največ do 84 dB jakosti;
- na zadnjih blatnikih mora biti montirana zavesica za zaščito pred škropljenjem. Zavesica mora biti iz elastične snovi in najmanj 5 cm širša od profila plašča zadnjega kolesa. Prekrivati mora najmanj 1/6 premera koles, merjeno od površine cestišča;

Analitska ocena delovnih mest

Komisija UO ZP za izdelavo Iskrine metode analitske ocene delovnih mest je že lani postavila osnove za izdelavo izhodišč in meril za enotno iskrško metodo vrednotenja delovnih mest (analitske ocene delovnih mest) delavec OKP Milan Puhar, dipl. psih. pa je tik pred odhodom na drugo službeno mesto dokončal zadnjo redakcijo teksta in vsebine.

OKP te dni »Iskrško metodo analitske ocene delovnih mest« razpošilja vsem orga-

nizacijam v ZP s priporočilom, da jo uvedejo v svoji organizaciji, s čimer nam bo sčasoma omogočena enotna ali enotnejša politika nagrajevanja (OD) v vsej Iskri in s tem povezana politika štipendiranja, izobraževanja na delovnih mestih, šolanja mladih v poklicnih, srednjih, višjih in na visokih šolah, z eno besedo — omogočena nam bo vsem skupna politika delitve dohodka in OD in skupna kadrovska politika v dobro vsem zaposlenim in organizacijam v ZP.

Kanada — dežela hitrega gospodarskega razvoja

Bivši direktor Nabavne organizacije ISKRA dipl. oec. Vladimir Sodin, sedaj predstavnik Zvezne gospodarske zbornice v Kanadi, nam je poslal iz Toronto pismo, ki ga zaradi zanimive gospodarske tematike objavljamo v celoti.

Pred kratkim sem začasno zapustil našo deželo in ISKRO in se napotil na novo službeno dožnost v Kanado. Bralcem ISKRE želim v kratkem opisati nekaj bežnih vtisov iz dežele, ki nam je prav malo znana, predvsem pa slabo poznamo njene industrijske kapacitete in še posebej elektroindustrijo.

Priti v Kanado dandanes resnično ni noben problem.

Po zraku se prečeliš iz kontinenta na kontinent v pičlih 8 urah in to prek severne poloble, kjer lahko ob sončnem dnevu uživaš izredne poglede na Severno ledeno morje in Groenland. Ta otok impresionira s svojo nedotaknjeno bleščečo belino snega in ledu.

Pogled na deželo neizmerljivih prostranstev — Kanado pa nudi iz zraka nepozab-

ne vtise, predvsem zaradi številnih jezer, obdanih z ogromnimi površinami gozdov in polj. Jezera, velikosti našega Jadrana, so številna in nudijo tukajšnjim prebivalcem mnogo praktičnih koristi. Obale privlačijo poleti milijone kopalcev, pozimi pa mnogo drsalcev in hokeistov. Ni čudno, da je v Kanadi hokej najpopularnejša in najbolj množična športna panoga.

Poleg vsega, ki zanima zemljana, ko pride v tuje kraje, je mene še posebej zanimala gospodarska struktura te dežele — njena prirodna

bogastva in njen gospodarski razvoj. Še posebej pa želim bolj podrobno spoznati elektroindustrijo, kot enega izmed važnih činiteljev gospodarskega razvoja te dežele.

V uvodu želim povedati nekaj osnovnih podatkov o Kanadi. Kanada je konfederacija 10 samostojnih provinc, z glavnim mestom Ottawa. Mesto leži na meji dveh največjih provinc in to Ontario in Quebeca. Prebivalcev je okoli 20 milijonov. Največje narodnostne skupine so: angleška, francoska, nemška in italijanska. Jugoslovani živijo tukaj približno 150 tisoč, od

tega Slovencev 30 tisoč. Po površini je Kanada druga največja dežela na svetu s 6.160.000 km². Nacionalna valuta je kanadski dolar in po vrednosti 1,08 dolarja ZDA. Bruto nacionalni dohodek je znašal v l. 1968—3205 dolarjev na prebivalca.

Kanada je letos izvozila svojih proizvodov in storitev za 13 milijard dolarjev in uvozila blaga v vrednosti 12 milijard dolarjev. Celotni naš jugoslovanski izvoz znaša letos 1,3 milijarde, uvoz pa 1,8 milijarde dolarjev.

Gospodarstvo Kanade tudi v tem letu nadaljuje svojo dolgoletno gospodarsko ekspanzijo. Od leta 1969., ko se je konjunkturna pričela, se je

Razpotja v razvoju naše iskrške skupnosti

(Nadaljevanje s 4. strani)

drug na drugega: ZP na organizacije in obratno, pri tem niso izvzeti niti organi upravljanja niti družbeno politične organizacije. Vendar trdim, da v Iskri obstajajo vse možnosti za sporazumevanje celo še v težjih primerih, vendar samo med ljudmi, ki se iskreno zavzemajo za sporazumevanje, ki se dejansko hočejo o mečem dokončno sporazumeti in dogovoriti.

In kako je s to rečjo dejansko pri nas? Menim, da ne bom prehudo pretiraval, če rečem, da so ZP in njegovi samoupravni organi marsikdaj skoraj paralizirani glede odločanja o določeni vrsti vprašanj zaradi pritiska pro-

tislovnih interesov in zaradi nesposobnosti družbenih in samoupravnih organov v ZP in organizacijah, da bi se sporazumevali o spornih vprašanjih ali sporazumevali vsaj glede tega, da je včasih boljše rešiti odprta vprašanja z večino glasov in z žrtvijo za koga, kakor pa jih sploh ne reševati.

Ker smo komunisti po večini na čelu teh organov, smatram, da smo prav mi tisti, ki se ne prizadevamo dovolj vztrajno in učinkovito, da bi našli skupen jezik v praktičnem premagovanju trenutnih protislovnih interesov in drugih težav.

Kdo je torej kriv za počasno reševanje odprtih problemov naše Iskre?

Mar samo uprava ZP ali tudi tisti nosilci parcialnih interesov, ki s svojim medsebojnim obnašanjem naposled odločajo o učinkovitosti našega demokratičnega sistema?

Z vso resnostjo si zastavljam naslednje vprašanje, namreč: ali se vsi nosilci parcialnih interesov v Iskri — ki so si velikokrat neizogibno protislovnosti — dovolj zavedajo svoje odgovornosti do Iskre, do nas vseh in do našega samoupravnega sistema? Ali se je zavedajo takrat, ko hrome zmožnosti odločanja? Ali komunisti na odgovornih funkcijah v organizacijah, obratih (in delovnih enotah), družbeno političnih organizacijah in samoupravnih organih, ki branijo določene parcialne interese in tisti, ki jih zastopajo v ZP, res nismo odgovorni za nezadostno učinkovitost ZP, če si ob reševanju določenih vprašanj, ki izhajajo iz navzkrižnih interesov, ne prizadevamo dovolj, da bi se v okviru Iskre dogovarjali in sporazumevali?

Komunisti po vseh organizacijah in v ZP bi se morali torej veliko bolj prizadevati, da se bodo organizacije v Iskri intenzivneje dogovarjale in se hitreje sporazumevale, če je potrebno naposled tudi ob vzajemnih koncesijah — namesto, da postajajo izvrševalci ali celo organizatorji nepremišljenih pritiskov v dvomljivi službi trenutnih parcialnih interesov.

Zato se moramo o bistvenih vprašanjih dolgoročnega razvoja našega ZP Iskra dogovoriti in sporazumovati predvsem komunisti Iskre sami, kajti tudi odgovornost za nesporazume in težave nosimo mi sami!

In predvsem: Noben pame ten gospodar ne bo zaklal vola, če mu je potreben samo kilogram mesa! 1)

1) vse v narekovaju je iz omenjenega članka tovariša E. Kardelja po svoji interpretaciji priredil I. S.

ISKRA

TOVARNA RADIJSKIH SPREJEMNIKOV

SEŽANA

V ZP ISKRA KRANJ

razpisuje

prosta delovna mesta za:

1. VODJO TEHNIČNO PROIZVODNEGA SEKTORJA

pogoji: visoka ali višja šola elektrotehniške šibkotčne smeri, 3 leta primerne prakse v elektro stroki ali srednja šola elektrotehniške šibkotčne smeri, 10 let primerne prakse v elektro stroki in v vsakem primeru aktivno znanje enega svetovnega jezika

2. VODJO KOMERCIALNO FINANČNEGA SEKTORJA

pogoji: visoka ali višja šola ekonomske smeri, 3 leta primerne komercialno finančne prakse ali srednja šola ekonomske smeri, 10 let primerne komercialno finančne prakse in v vsakem primeru aktivno znanje enega svetovnega jezika

3. VODJO SEKTORJA TEHNIČNE KONTROLE

pogoji: visoka ali višja šola elektrotehniške šibkotčne smeri, 3 leta primerne prakse v elektro stroki ali srednja šola elektrotehniške šibkotčne smeri, 10 let primerne prakse v elektro stroki, in v vsakem primeru aktivno znanje enega svetovnega jezika

4. TEHNOLOGA PANOGA

za panogo montaže RA in podsestave ter VF elementov

pogoji: visoka ali višja šola elektro ali strojne smeri, 3 leta primerne prakse, ali srednja šola elektro ali strojne stroke, 8 let primerne prakse

5. TEHNOLOGA VS

za področje tehnologije montaže in obdelave mehanskih elementov

pogoji: višja šola elektro ali strojne smeri, 3 leta primerne prakse ali srednja šola elektro ali strojne stroke, 8 let primerne prakse

6. DVA TEHNOLOGA SS

za delo na področju izdelave transformatorjev, izdelava RA in podsestavov

pogoji: srednja šola elektro smeri za šibki ali jaki tok ali strojne smeri, 3 leta prakse

OD po pravilniku o delitvi osebnega dohodka oziroma po dogovoru. Pod točko 1. in 2. je na razpolago družinsko stanovanje. Pod točko 1. in 2. se lahko prijavijo tudi začetniki, ki bi jim nudili vso strokovno pomoč in bi tako pridobili ustrezno prakso ali specializacijo. Prednost imajo kandidati, ki ustrezajo r zpisnim pogojem.

Kandidati naj svoje ponudbe pošljejo na naslov: Iskra Tovarna radijskih sprejemnikov Sežana, p. p. 14 — Sežana. Vlogi mora vsak kandidat priložiti že dokazilo o izobrazbi. — Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

2. MOPEDI — MOTORNA KOLESA:

— na mopedu mora biti najmanj eno ogledalo — montirano na levi strani;

— imeti mora napravo za dajanje zvočnega signala, ki povzroča najmanj 80 dB jakosti zvoka;

— na izpušni cevi mora imeti montiran dušilec, ki dovoljuje za posamezne vrste motornih koles le od 82 do 86 dB jakosti hrupa motorja.

3. KOLO S POMOŽNIM MOTORJEM IN DVOKOLESA:

— vsako kolo mora imeti najmanj eno zavoro, zavora na prednjem kolesu pa je ročna;

— imeti mora svetlobno telo za osvetlitev cestišča;

— v pedalih mora imeti vgrajena refleksna stekla (katadioptrije) oranžne barve;

— na zadnjem blatniku mora biti nameščeno refleksno steklo površine najmanj 20 cm²;

— naprava za dajanje zvočnega signala (zvonec, trobenta, sirena) mora imeti jakost najmanj 70 dB;

— kolo s pomožnim motorjem mora imeti montiran na izpušni cevi dušilec zvoka, ki ne sme dovoljevati hrupa nad 78 dB jakosti.

— z izjemo leta 1967., ko je nastala recesija — gospodarstvo razvijalo s povprečno 5% stopnjo letnega porasta. Razvoj je bil seveda različen po področjih, vendar je stalno vlekel za seboj inflacijsko impresijo s povprečno 4,4% stopnjo nezaposlenosti. Ekonomisti ugotavljajo, da bo bruto nacionalni dohodek v letošnjem letu porastel za več kot 5% v primerjavi z lanskim letom. Pri tem pa rastejo osebni dohodki hitreje kot narodni dohodek, kar vpliva na stalno rast cen in vleče nacionalno gospodarstvo v nadaljno inflacijo. V zvezi s tako tendenco je Federalna vlada predpisala povečane davke in sicer zvezne

za 3%, in 2% za povečane izdatke socialnih ustanov.

Nenavadno veliko povečano povpraševanje po kanadškem blagu v ZDA je imelo izreden stimulativni vpliv na kanadsko gospodarstvo. Pri tem je treba upoštevati, da je Amerika za sedaj glavni odjemalec kanadskega blaga, predvsem motorna in lesna industrija, industrija surovega petroleja itd. Okrog 70% kanadskega izvoza je usmerjena na tržišče ZDA. V prvem polletju letošnjega leta se je izvoz Kanade na ameriško tržišče še povečal in presegel lanskega za 17%, medtem ko je celoten izvoz Kanade letos porastel za 12% v primerjavi z istim obdobjem lani. Skoraj v enakem

odnosu je uvoz blaga na kanadski trg. Predvsem je čutili povečan uvoz strojne opreme, kar je v zvezi s hitrim porastom domače industrije normalni pojav. Federalna vlada in njeni organi si sicer na vse mogoče načine prizadevajo omejevati takšen inflacijski razvoj, vendar računajo, da jim bodo najmojevsje mere glede omejevanja kreditiranja gospodarske ekspanzije v najširšem pomenu besede prinesle v zadnjem trimesečju leta določene rezultate. To omejevanje kreditiranja je čutili predvsem v pomanjkanju kapitala, kar dviguje vrednost denarja in ima za posledico stalni porast obrestne mere. Nekateri ugledni

ekonomisti kritizirajo takšno politiko in trde, da to vleče deželo v še večjo inflacijo, ker se povečana vrednost kapitala prenaša na potrošnika s povečanjem cen, le-ta pa skuša svojo nižjo kupno moč povečati s pritiskom na povečanje plač, kar ima za posledico skrajno negativne pojave za gospodarstvo v obliki štrajkov in dolgotrajnih prekinitvah dela.

Izbod iz takšnega položaja Kanada prav gotovo ne more pričakovati s kratkoročnimi gospodarskimi posegi, temveč s postopnim odpravljanjem osnovnih gospodarskih disproporcij in družbenih protislovij, ki pa seveda niso posledica gospodarskih gibanj samo v Kanadi, temveč

predvsem tistih v Ameriki in delno tudi ostalega sveta, s katerim Kanada trguje.

Elektroindustrija se je v zadnjih 20 letih povečala za več kot 8 krat. To je dejal pred kratkim predsednik kanadskih proizvajalcev elektroindustrije g. Thomas A. Lindsay. V letu 1944 je ta industrija proizvajala blaga v vrednosti 283 milijonov dolarjev. lani pa je znašala vrednost njene proizvodnje računa po sedanjih cenah 2300 milijonov dolarjev. Od tega je znašal njen izvoz 10 do 15%.

Produktivnost delavcev v tej panogi je izredno visoka in prekaša v tem pogledu Anglijo in Japonsko. Vrednost proizvodnje na zaposle-

Likvidnost — pogoj za uspešno poslovanje

V zadnjem času pogosto slišimo in beremo o likvidnosti oz. nelikvidnosti v našem gospodarstvu. Ker smo dobili namig, da bi bilo prav, če bi uredništvo objavilo sestavek o likvidnosti nasploh — priobčujemo krajši strokovni članek.

Gospodarska organizacija potrebuje denarna sredstva, da lahko zadovolji svoje finančne obveze. Možnost podjetja, da sproti plačuje svoje finančne obveze, imenujemo likvidnost.

Sama beseda likviden izhaja iz latinske besede liquidus in pomeni tekoč. Torej pomeni likvidnost takojšnjo plačilno možnost. Preden si bomo podrobneje razložili likvidnost podjetja, si moramo pogledati likvidna sredstva podjetja.

Aktivna sredstva podjetja razdelimo po tem, kako hitro jih lahko pretopimo v denarna sredstva:

— najlikvidnejša so blagajniška sredstva v blagajni, denarna sredstva pri bankah,

sredstva na žiro računu, menice, čeki, vrednostni papirji, ki se lahko takoj vnovčijo; to so sredstva prve stopnje likvidnosti;

— sredstva druge stopnje likvidnosti so materialne vrednosti, ki se dajo hitro vnovčiti, dolžniki, ki v kratkem roku poravnajo svoje obveze in blago, ki gre hitro v prodajo;

— sredstva tretje stopnje likvidnosti so sredstva podjetja, ki se lahko vnovčijo šele v daljšem roku, npr. zalogi blaga, ki potrebuje dlje časa, da se vnovči, prav tako tudi ostali osnovni materialni in polizdelki.

Na drugi strani pa razvrščamo tudi obveze podjetja v stopnje:

a) v prvo stopnjo se uvrščajo naslednje obveze: dobaviteljev materiala in polizdelkov, družbene datjave, osebni dohodki ter menične in druge obveze;

b) v drugo stopnjo se uvrščajo upniki z rokom vračila od 30 do 60 dni in druge srednjeročne obveze, predvsem vračila srednjeročnih kreditov;

c) v tretjo stopnjo pa uvrščamo dolgoročne obveze, v glavnem investicijska posojila.

Če hočemo dobro finančno poslovati, moramo imeti na eni strani primerna likvidna sredstva, na drugi stran pa moramo poznati finančne obveze. To lahko dosežemo s pravilno finančno politiko, ki temelji na realno sestavljenem finančnem načrtu. Likvidnost podjetja mora biti primerna, tj. ne sme biti prevelika niti premajhna. Likvidnost, plačilna sposobnost, niha, kakor niha samo poslovanje podjetja in tržne razmere. Velikost likvidnih sredstev je odvisna od vrste podjetja in načina poslovanja. Podjetja z dolgim proizvodnim rokom potrebujejo višja likvidna sredstva od podjetij, kjer se proizvodnja hitreje obrača. V podjetjih s sezonsko proizvodnjo pa je potreba po likvidnih sredstvih sunkovita.

Likvidna so torej tista podjetja, ki takoj brez zastojev plačujejo svoje obveze. Likvidna sredstva morajo biti ustvarjena z dobrim poslovanjem. Trenutna likvidnost se lahko pridobi z najetjem kredita, tako da se lahko poravnajo trenutne obveze. S tem pa se poslabša srednjeročna ali dolgoročna likvidnost, odvisno od tega, kakšen kredit smo dobili. To pa vidimo takrat, ko primerjamo likvidna sredstva s plačilnimi obvezami.

Likvidnost je torej finančni problem poslovanja podjetja, finančne politike vodnja podjetja, ki usklaja finančna sredstva s finančnimi možnostmi.

so zelo zavzeto in organizirano razpravljali o problemih proizvodnje, kadrov, šolanja in štipendiranja in splošnega izobraževanja, kulture pa tudi o perečih in žgočih vprašanjih OD, odhajanja strokovnjakov iz tovarne, pa do problematike orodjarne... Vsi so bili do problematike zelo kritični, tako do tiste v tovarni kot do svoje mladinske organizacije, do dela vodstev in posameznikov ter vseh mladih, ki še niso našli poti v mladinsko organizacijo.

Sklepe konference bodo mladi posredovali vodstvu tovarne in z njimi seznanili vso mladino v Elektromehaniki, in tudi mi jih bomo objavili, čim jih prejmemo v objavo. —IS.

Mladinski konferenci v Elektromehaniki - na rob

V nedeljo, 16. 11. 1969 je bila konferenca ZMS Elektromehanike. Začela se je s polurno zamudo in s kaj skromno udeležbo, če upoštevamo, da predstavlja mladina v tej tovarni kar 1/3 kolektiva.

Konferenci so prisostvovali tudi Ivan Cvar kot predstavnik uprave tovarne in ki je — mimo grede povedano — imel precej dela, ko je odgovarjal na zastavljena vprašanja mladih udeležencev konference, ing. Bevk, kot predstavnik sindikalne podružnice, ing. Franc Pogačnik ter Igor Slavc predstavnik TK ZKJ, predstavnik mladine Zelezarne Jesenice, in morda še kdo, ki pa se konferenci ni posebej predstavil.

Navzoči mladi proizvajalci Elektromehanike, ki

larjev svojih proizvodov. Pri tem imata velik vpliv naraščajoča potrošnja in uvoz tujega kapitala (Philips).

V letu 1968 je ta industrija od vrednosti 2.300 milijonov dolarjev proizvedla 30% velikih električnih naprav in 26% električne prenosne opreme. Vrednost komunikacijskih naprav je znašala 22%, ostalo pa so predstavljali električni in kontrolni stroji in elektronski elementi.

Na tem področju predstavlja domači industriji največjo konkurenco Japonska in Anglija, za kateri smatrajo, da z dumpinškimi cenami dosegata tako velike rezultate. Zato ta industrija kliče

na pomoč federalne organe, naj vendar napravijo nekaj v zaščito domače industrije. Trdijo, je da je tako izgubljenih letno najmanj 12 milijonov dolarjev in 400 delovnih mest domačih delavcev.

Tudi število zaposlenih v tej industriji hitro raste. Od leta 1944, ko je bilo zaposlenih samo 49.000 ljudi, je v letu 1969 narasla zaposlitev na 140.000.

V prihodnje pričakuje elektroindustrija še večji razmah predvsem pa računajo na še večjo proizvodnjo blaga splošne rabe, predvsem za gospodarstva. Kanadski državljani bo uporabljal vedno več električnih naprav. Vedno bolj bo izpopolnjeval električno opremo hiše in in-

ZP »ISKRA« KRANJ
Tovarna električnih merilnih instrumentov
OTOČE

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

TAJNICA SAMOUPRAVNIH ORGANOV
(1 delovno mesto)

Pogoji: ustrezna srednja strokovna izobrazba z znanjem stenografije in strojepisja;

NABAVNO-PRODAJNI REFERENT ZA ZUNANJE KOOPERACIJE
(1 delovno mesto)

Pogoji: srednja strokovna izobrazba (ekonomska ali komercialna) z najmanj 3 leta ustrezne prakse; zaželeno je znanje nemškega jezika;

PLANER KOOPERACIJSKIH DELOV
(1 delovno mesto)

Pogoji: ustrezna srednja strokovna izobrazba (strojna ali elektro smer) z najmanj 3 leta ustrezne prakse;

SKLADIŠČNIK
(1 delovno mesto)

Pogoji: KV delavec (trgovska stroka) z najmanj 1 leto ustrezne prakse;

ANALITIK DELA I
(1 delovno mesto)

Pogoji: visoka strokovna izobrazba (elektro smer) ali višja strokovna izobrazba z najmanj 2 leti ustrezne prakse ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 4 leta ustrezne prakse;

ANALITIK DELA I
(1 delovno mesto)

Pogoji: visoka strokovna izobrazba (elektro smer) z najmanj 2 leti ustrezne prakse v merilni tehniki ali višja strokovna izobrazba s 3 leta ustrezne prakse ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 8 let ustrezne prakse;

TEHNOLOG KONTROLE
(1 delovno mesto)

Pogoji: visoka strokovna izobrazba (elektro smer) z najmanj 2 leti ustrezne prakse v merilni tehniki ali višja strokovna izobrazba s 3 leta ustrezne prakse ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 8 let ustrezne prakse;

STROJNI KLJUČAVNICAR
(1 delovno mesto)

Pogoji: VK delavec z ustrezno prakso ali KV delavec z najmanj 7 let ustrezne prakse;

MEHANIK
(1 delovno mesto)

Pogoji: KV delavec (elektromehanik) z najmanj 2 leti ustrezne prakse;

MEHANIK
(1 delovno mesto)

Pogoji: KV delavec (finomehanik) z najmanj 2 leti ustrezne prakse;

KONTROLOR IZDELKOV II
(1 delovno mesto)

Pogoji: KV delavec (finomehanik) z najmanj 2 leti ustrezne prakse;

KONTROLOR MEHANSKE OBDELAVE
(1 delovno mesto)

Pogoji: KV delavec (finomehanik) z najmanj 2 leti ustrezne prakse.

Osební dohodek je zagotovljen po pravilniku OD tovarne.

Ponudbe, s kratkim življenjepisom in spričevalom o zaključnem izpitu ter potrdilo o zahtevani praksi, pošljite v zaprti ovojnici v tajništvo tovarne do 29. novembra 1969.

nega delavca je znašala lani 18.150 dolarjev. V Angliji 9.000, in na Japonskem 12.300 dolarjev. (seveda je treba pri tem upoštevati strukturo vložnega dela in materiala, kajti šele takšen kazalnik bi nam lahko dal realno primerjavo).

Zanimiva je tudi ugotovitev, da je kanadska produktivnost v tej industriji mnogo višja kot v ZDA. Kanada je v izredno ugodni poziciji, da lahko nudi svoji industriji ogromne količine cenene električne energije. Njene možnosti v tej smeri so skoraj neomejene.

Predvidevanje, da bo kanadska elektroindustrija v najkrajšem času lahko vrgla na tržišče za 6 milijard do-

stalacije v njej. V letošnjem letu pričakujejo, da bo ta panoga porabila za izgradnjo novih kapacitet in opreme 98,6 milijonov dolarjev, kar je skoraj za polovico več kot lani.

Na področju telekomunikacij ima Kanada prav gotovo vodilno vlogo in temu tudi v prihodnje predpisujejo vodilni pomen. Predvsem se ta proizvodnja usmerja na komunikacijski servis, kompiutersko tehnologijo in elektronsko posredovanje. Zvezna vlada planira za raziskave na tem področju ogromna sredstva in skuša s tem omogočiti industriji pravočasno in pravilno dolgoročno usmeritev. (podčrtalo uredništvo glasila).

Približno enako sliko nudi sejem elektronike v Torontu, ki ga organizirajo vsako drugo leto. Taktaj se napredek domače industrije meri z dosežki elektronskih industrij ostalega sveta. Zal je sejem glede udeležbe zelo omejen, prisotni so v glavnem le proizvajalci iz ZDA, Nemčije, Švice, Italije in še nekateri drugi. Jugoslavija se na tem področju še ni pojavila. Prisotnost Iskre bi seveda pomenila veliko reputacijo, vendar si od same razstave ne moremo zamišljati konkretnih poslov. Le intenzivna obdelava tržišča in povezava s tukajšno proizvodnjo bi lahko dala dolocene rezultate.

Tako dela to BRAUN!

Ob koncu »Tedna Iskre 69« v Novem Sadu so me povabili naj se udeležim predavanja, namenjenega prodajalcem električnega brivnika Iskra-Braun.

Ženska in brivnik — nobene prave zveze! Vendar, če ni vpljudno povabljen kot norinar, je treba biti ustrežljiv in sprejeti povabilo. Na tihem me ima, kaj neki bodo govorili na sestanku in kakšno filozofijo bodo spravili na dan. Moška ničemrnost, kaj pa drugega! Revija ženske konfekcije — to je nekaj, o čemer se da resnično veliko povedati in pokazati. Brivnik? No, bomo videli.

Elegantna dvorana v hotelu »Putnik«, vsa v rdečem plišu in s kristalno razsvetljavo, Sredi dvorane magnetofon in diaporojektor, okrog polkrožno razpostavljenih miz pa kakih osemdeset do devetdeset povabljenec obojega spola.

Hm, sem si dejala sama pri sebi, čemu vse te komedije

zaradi prodaje, tako brezpomembnega predmeta kot je moški brivnik. V tem trenutku bi prisegla, da večina povabljenih ne misli drugače in da jih je prignala na predavanje gola radovednost. Pripravim fotoaparati in filmsko kamero, da ujamem na celuloidni trak to parado moške ničevosti.

Visokorasel mladenič iz firme Braun pozdravi udeležence predavanja in jim razloži namen sestanka. Zastopnik Iskre sproti prevaja iz nemščine v srbohrvaščino. V skopji razlaga o firmi Braun izvemo, da je brivnik samo manjši del njihovega proizvodnega programa, ki pa spričo svoje visoke kvalitete dosega izjemne cene na svetovnem tržišču in zagotavlja podjetju lepe dobičke. Vsako leto se kakih dva milijona nemških moških brad podre zakonom Brauna...

Postajam pozorna, udeleženci predavanja pa po vsem

videzu tudi. Prižge se diaporojektor, iz magnetofona pa ob blagi spremljavi znane melodije iz filma »Moulin Rouge« prijeten moški glas razloži najprej »teorijo« britja. Začenši s kameno dobo, pa naprej. Skoraj zasmilijo se mi uboge moške pare, ki imajo takšne težave s svojo vsakdanjo toaletto (pri tem pa že od pamtiveka prevračajo lastne slabosti na ženski spol, seveda!). Na platnu se vrsti slika za sliko, zapeljivi moški glas pa razlaga tehnične in druge vrline Braunovega brivnika, ki je bojda kos tudi takšnim obrazom, za katere se zdi, da so se osebno spopadli z buldožerjem.

Grajam svojo žensko naravo, kajti čutim, da postajam »braunovka«. Dasiravno še vedno ne vem, kakšna zveza naj bi bila med menoj in brivniki. Smentani stroji in nevidljivi zapeljivec iz magnetofona — kako hitro in spretno znajo obvladati človeško dušo. Pesem v prozi o tako banalni stvari kot je brivnik, kaj takega pa še ne!

V dvorani vlada napeta tišina, kot v cerkvi. Prodajalci zavzeto spremljajo razlago o samem aparatu, proizvodnji, kooperaciji med Iskro in Braunom. Podoba je, da je predavanje doseglo svoj namen: jutri bodo taisti ljudje spoštljiveje jemali v roke izdelek, o katerem so temeljito poučeni. Z večjim elanom ga bodo priporočali svojim odjemalcem. Ne kot navaden prodajni artikel, temveč kot izdelek, ki se priporoča samo svojim dobrim prijateljem in znancem, ki jim želimo napraviti uslugo.

Ob koncu predavanja še nagradni kviz. Braunov sistant zadene golobrad mladenič, ki mu je očitno žal, da ne more preizkusiti na sebi njegovo blagodejno delovanje. Spomnim se Tolstojeve zgodbe o slepcu in barvah. Ženski del poslušalstva ga sočutno opazuje, ne vem zakaj, moški auditorij pa se zadržano smehlja, češ, fant, tale reč ti bo še vražje prav prišla! Hitro napravim nekaj posnetkov: naj mu bodo za spomin na čase, ko ga je Braun opozoril na lastni spol! Morda ga je napravil tudi malce nestrpnega — toda dajmo času čas...

Ob koncu sestanka še majhna zakuska in nevezan pogovor o Braunu, bradah in prodaji, ki bo šla v bodoče na »Braunov način«: to je prodorno in uspešno.

Sede v udobnem naslanjaču premišljujem, kako lepo bi bilo, če bi mi nekdo razložil kaj več o mojem TV sprejemniku, ki mi dela nenehne preglavice. Ali pa vsaj o likalniku, ki se ne obnaša nič bolje. Tako, od kamene dobe pa naprej...

Pred brivnikom Iskra-Braun sem dobila respekt. Pa četudi kot ženska... Kdaj je že rojstni dan mojega moža? Mi

Obvestilo avtorjem referatov in strokovnih člankov v ZP Iskra

Komisija UO ZP Iskra za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost (komisija za dejavnost 1 in 2)

o b v e š č a

vse sodelavce ZP Iskra, ki so avtorji strokovnih referatov in člankov, da bo nagradila vse strokovne publikacije, objavljene v letu 1969. Sredstva za to nagrajevanje je komisija izdvojila iz sredstev, namenjenih za raziskovalno dejavnost s sklepom na 16. seji dne 28. 5. 1969.

Nagrajevanje avtorjev ima namen vzpodbuditi vse sodelavce ZP Iskra k objavljanju strokovnih referatov in člankov. Komisija za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost namreč ugotavlja, da je kljub precejšnjemu številu strokovnih sodelavcev v organizacijah ZP Iskra in kljub nenehnemu napredku in širjenju poslovanja ZP Iskra, objavljenih sorazmerno malo strokovnih del sodelavcev organizacij ZP Iskra. V skrbi za večji plasm, za afirmacijo na domačem in tujem tržišču pa je nujno, da dvignemo renome podjetja predvsem s publiciranjem strokovnih del. Zaradi tega je komisija za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost na predlog ZZA tudi odobrila za leto 1969 finančna sredstva za nagrade avtorjem strokovnih referatov in člankov.

Vendar bo komisija skušala tudi v bodoče vsako leto v okviru razpoložljivih finančnih sredstev nagraditi avtorje strokovnih publikacij obenem pa organizirati razdelitev nagrad kot stalno prireditve, ki naj da javno priznanje vsem strokovnjakom, ki so s publikacijami doprinesli k strokovni afirmaciji Iskre.

V zvezi z nagrajevanjem obveščamo o podrobnostih:

1. Upravičenci do nagrade so vsi redno zaposleni v organizacijah ZP Iskra, ki so v letu 1969 objavili sami ali kot soavtorji referate ali članke v strokovnih časopisih oziroma na strokovnih konferencah doma ali v tujini.

2. Nagrajena bodo vsa dela, ki jih bodo avtorji prijavili komisiji. Prijave morajo obvezno vsebovati naslednje podatke:

- avtor oziroma soavtorji
- naslov članka, referata oziroma publiciranega dela
- naslov časopisa, zbornika referatov oziroma prireditve, kjer je bilo delo publicirano
- osnovni bibliografski podatki o delu (število strani, format, število slik in tabel oziroma obseg v avtorskih polah)
- naslov in številko žiro računa avtorja ali ustrezno izjavo o prejemkih

Komisiji bi delo zelo olajšali, če bi avtorji poslali obenem s prijavo tudi separat ali kopije članka oziroma referata.

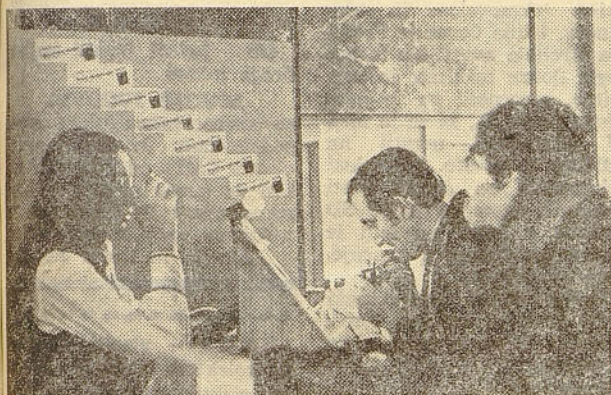
3. Prijavljena publicirana dela bo pregledala posebna strokovna komisija pod vodstvom prof. Franceta Mlakarja, dipl. ing., vodje sektorja v ZZA ter urednika Tehničnih poročil industrije Iskra. Ta komisija bo predlagala nagrade komisiji za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost glede na obseg prijavljenega dela.

Vsako prijavljeno delo bo nagrajeno z najmanj 250 din, zgornja višina nagrade pa je lahko največ 750 din. Nagrade bodo izplačane v obliki avtorskih honorarjev.

4. Prijave sprejema predsednik komisije tov. France Mlakar, dipl. ing., Iskra — Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana, Tržaška 2 do 5. decembra 1969.

5. Predlog komisije bo potrdila na posebni seji komisija za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost, svečana razdelitev nagrad pa bo na posebni prireditvi dne 26. decembra 1969. Podrobnosti o razdelitvi nagrad bodo še objavljene.

Predsednik komisije UO ZP ISKRA za dejavnost 1 in 2 (za splošno tehnično in raziskovalno dejavnost) Albert Burnik, i. r.

»Počutje po poskusnem britju z brivnikom Braun Iskra sistant je odlično!« — so dejali vsi, ki so imeli priliko, da so preizkusili omenjeni brivnik

Iz sklepov samoupravnih organov

ELEKTROMEHANIKA

SKLEPI 11. SEJE UO (13. 11. 1969)

Upravni odbor je razpravljal o splošni gospodarski situaciji in stanju integracijskih odnosov v Združenem podjetju in zahteva od vodstva ZP, da posreduje tovarni svoja stališča v zvezi z razvojem proizvodnih programov posameznih organizacij ZP.

Razlog za ta sklep narekujejo pojavi razvoja in proizvodnje istovrstnih izdelkov v več organizacijah ZP (npr. televizorji).

Upravni odbor meni, da takih pojavov v okviru ZP ne bi smelo biti, saj imajo za posledico negospodarno vlaganje sredstev, pojavljanje konkurence znotraj ZP, odnosa od usmeritve k specializaciji in slabitev integracijskih vezi v ZP.

Upravni odbor meni, da vodstvo ZP dolžno take

pojave bolj odgovorno obravnavati in s svojo aktivnostjo zagotoviti razvoj proizvodnega programa v ISKRI kot celoti v smeri, ki je za celotno združeno podjetje z gospodarskega in z vidika enotnosti poslovne politike optimalna.

V skladu z zahtevo delavskega sveta Elektromehanike z dne 11. aprila 1968 upravni odbor zahteva, da vodstvo ZP poroča o izvajanju integracije z organizacijo RIZ — Zagreb in njenih perspektivah.

Upravni odbor je obravnaval in sprejel na znanje poročilo organizacijske službe o poteku organizacijskih priprav uvajanja avtomatske obdelave podatkov, iz katerega je razvidno, da potekajo po predvidenem programu.

Upravni odbor je odobril, da se Sindikalni organizaciji tovarne dodeli letošnja dinarska razlika med obračunanimi in izplačanimi osebnimi dohodki in se sme uporabiti le za socialne namene.

Veliki sistemi pred vrati

Zvezni izvršni svet se je v oktobru odločil za tekst zakona, s katerim bo urejeno uvajanje takoimenovanih velikih tehničnih sistemov.

Z uvedbo enotnih tehničnih sistemov po zakonskem predlogu se želi doseči čimracionalnejša izgradnja in izkoriščanje naprav ter opreme. Za sedaj računajo z uvedbo takšnih sistemov na področju elektrogospodarstva, prometa, telefonije, telegrafije in radio-difuzije, razpravljajo pa tudi o možnosti uvedbe takšnega sistema za elektronske računalnike.

Predlog zakona predvideva, da storijo sklep o uvedbi takšnih sistemov sveti združenj delovnih organizacij, oz. — če takšnih združenj ni — najvišji organi opravljanja. Z zakonom je tudi predvidena možnost interveniranja državnih organov, kolikor združenja ne bi sprejela sklepa o uvedbi enotnega tehnične-

ga sistema. Zvezni izvršni svet naj bi imel pravico, da po predhodnem posvetovanju z vsemi republikami priporoči uvedbo sistemov. Če delovne organizacije ne bi sprejele to priporočilo, bi dobila besedo Zvezna skupščina, ki bi lahko storila ustrezne ukrepe namesto njih.

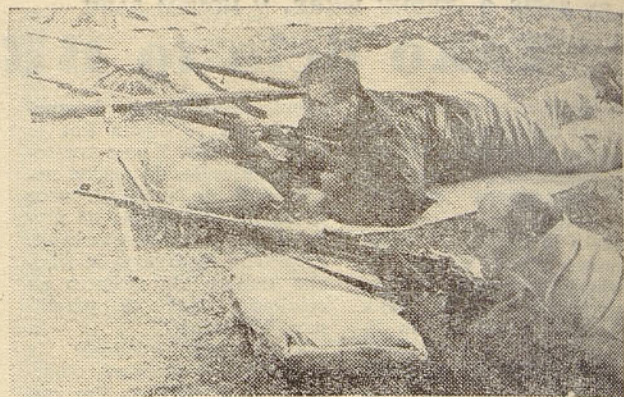
Da bi se pri tem ognili drugi skrajnosti, to je, da zakon ne bi dal povoda za ustvarjanje monopolov posameznih proizvajalcev opreme, je z zakonom predvideno, da se sklep o uvedbi tehničnega sistema ne more realizirati brez mišljenja strokovne komisije. Ta komisija naj bi dala svoje mnenje, do kakšne stopnje je uvedba sistema ne more realizirati brez mišljenja strokovne komisije. Ta komisija naj bi dala svoje mnenje, do kakšne stopnje je uvedba sistema ne more realizirati brez mišljenja strokovne komisije.

Odločitev o uvedbi enotnih sistemov — če bo zakon sprejet v predloženi obliki — ne bo delila usode mnogih sporazumov, ki smo jih pri nas dosegli, potem pa ne spošto-

vali. Neupoštevanje sklepa naj bi pomenilo gospodarski prekršek, ki se kaznuje z denarno kaznijo v višini od 50 do 100.000 dinarjev. Razen tega banke in drugi porabniki družbenih sredstev ne bodo smeli dajati kreditov za uvedbo opreme, ki ni predvidena z enotnim sistemom; prav tako ne bodo smele dati za takšno delo garancij in ne prodati devize.

Predlog je v svoji osnovi vsekakor pozitiven, ker sili na to, da se upoštevajo splošni družbeni interesi, kjer je to nujno. Toda pred uzakonitvijo takšne možnosti, kot jo predvideva novi zakon, bi se bilo potrebno zavarovati pred možnimi zlorabami, pred katerimi v preteklosti niso bili imuni še tako pozitivni ukrepi. V tem primeru bi bila gospodarska škoda večja, od tiste, ki jo povzroča pomanjkanje zakona.

M. L.

Posnetek s strelskih tekem v Struzevem

Uspešen zaključek strelske tekmovalne sezone

Občinska strelska zveza Kranj je zaključila spored letošnjih tekmovalnih z občinskim prvenstvom v streljanju z vojaško puško. Strelska družina »Elektromehnika« je poslala v Struzevo kjer je bilo urejeno 200 metrsko strelišče, kar šest starejših tekmovalcev in mladincev. Člana Černe in Frelih sta streljala zanesljivo in dosegla dobre rezultate in uvrstitve, presenetil pa je mladinec Lozar B., ki se je med 37 tekmovalci uvrstil na odlično 3. mesto. Omenjeni tekmovalci so dodali vrsti uspešnih nastopov ekipe SD »Iskra« v letošnjem letu še premočno zmago z omenjenega prvenstva.

Druga ekipa je dosegla med desetimi vrstami slabši rezultat in se je uvrstila na 7. mesto.

Rezultati:

Ekipno: 1. SD Iskra — Kranj 243 krogov od 300 možnih; 2. SD S. Kovačič — Primskovo 222 od 300; 3. SD T. Nadižar — Čirče 205 od 300; 4. SD Sava — Kranj 203 od 300 itd.

Posamezno: 1. Černe, Iskra, 85 krogov od 100 možnih; 2.

Naglič, S. Kovačič 80 krogov od 100; 3. Lozar, Iskra, 79 od 100; 5. Frelih, Iskra, 79 od 100; 6. Malovrh, Iskra, 75 od 100; 25. Rozman, Iskra, 55 od 100; 26. Ciglič, Iskra, 54 od 100.

B. M.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine drage mame

MARIJE JUGOVIC

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem obrata EMI - oddelek GPP in UM za izraze sožalja, poklonjeno cvetje in spremstvo k njenemu zadnjemu počitku
Marija in Cveta Jugovič

ISKRA — glasilo delovne ga kolektiva Iskra, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Udeleženci izleta kranjskih orodjarjev v Italijo

Izlet orodjarjev tovarne »Elektromehnika«

Bil je lep septembrski dan, ko smo se končno zbrali po truda polni finančni poti pred kranjskim kinom »Center«, da se odpravimo na dvodnevno popotovanje po nam sosednjih italijanskih mestih in pokrajini.

Lep in predvsem udoben avtobus Turističnega podjetja »Kompas« ter odlični sofer in prijazen Kompasov vođa, sta nas že v začetku navdajala z mislijo, da bo izlet res zadovoljil vsakogar, ki zna opazovati in biti ljubitelj tudi pokrajini in mest, ter njih običajev, ki so nam tako blizu, a vseeno zelo oddaljene. Odhod je bil točno ob napovedanem času.

Vožnja od Kranja prek Ljubljane in Postojne nam je hitro minevala in kaj hitro smo bili v Sežani. Tam smo se v hotelu malo okrepčali in si ob raznih kapljicah

mirili živce, ob misli na bližajočo se mejno črto in na razne probleme, ki jih lahko povzročijo. Žal, naša zla slutnja ni bila odveč. Ko smo po debelih dveh urah stanja v koloni stali pred našimi možni postave na meji, so nam le-ti slavnostno sporočili, da se moramo posloviti od dveh sopotnikov, ker ne moreta prekoračiti meje zaradi zapadlosti potnega lista. Vse pripravljane okrog »poglejte skozi prste!« in da sta poštna Iskraša in da se zagotovo vrneta nazaj, niso pomagala. Prek meje smo odpotovali brez njih. To je prva in edina grenka kaplja v našem, res prijetnem potovalnem vzdušju.

Kmalu po prestopu državne meje smo bili že v slovenski vasi Opčine, tam smo zavili na desno in se skozi Tržič, kjer smo lahko iz avto-

busa opazovali veliko ladjedelnico Sv. Marka, odpeljali naprej. Hip za tem se je pokazal na naši desni veličasten spomenik padlim Italijanom v I. svetovni vojni. Toda kaj hitro se nam je ta izgubil izpred oči, tako hitro kakor se nam še danes izgublja resnični čas, ki so ga preživljali naši pradedje. Ko smo potem po avtocesti potovali proti Padovi, sem se mimogrede z žalostnim srcem spomnil naše ljube Slovenije, ki v vseh letih obstoja ni zaslužila ene take prometne žile.

Predno smo prispeli v Padovo, smo se ustavili v majhni gostilni blizu kraja Mestre, kjer smo se lahko okrepčali in odžejali.

Prihod v Padovo se nam je zdel ob pogledu na vse te stare hiše, palače in cerkve ter ozke ulice z zelo živah-

nim prometom vse prej, kot domač. Parkirali smo na trgu in vsak je imel možnost že ob prvih stopinjah biti kupec na trgu v Padovi. Kdor si je želel, si je lahko pod vodstvom vodiča ogledal baziliko Sv. Antona. To je res veličasten spomenik prednamcev.

Ta veličastna bazilika, posvečena sv. Antonu, se je po najdenih spisih začela graditi po smrti sv. Antona in sicer leta 1232 in je njena gradnja trajala vse do leta 1300. Razne spremembe pa doživlja še v dandanašnjih dneh. Grajena je po vzoru cerkve sv. Marka v Benetkah, a je po svojih merah in masivnosti gradnje, po romanskem stilu, čisto nasprotje temu. To nasprotje je tudi vitkost devetih kapel popolnoma gotskega stila, kar je nekaj edinstvenega za srednji vek. Bazilika sama se ti dozdeva, da je en sam grob. Skoraj v vsakem kotičku je grob nekoga iz

med slavnih ali mogoče bogatih ljudi tiste dobe. Ogleda vredna je freska Matere božje, ki jo je leta 1350 nashkal umetnik iz Ferrare. Ogled bazilike nudi obiskovalcu tudi sijajno delo renesanse in sicer kapelo sv. Antona (16. stol.). Bazilika je najbolj obiskana hiša v Padovi, kar pa tudi zasluži, saj nudi obiskovalcu res vse kiparske in slikarske sposobnosti tiste dobe.

Po ogledu bazilike je bil še ogled mesta ter velike in po pripovedovanju vodičev prve seicirne dvorane, kjer so lahko ljudje s celega sveta vsak iz svojega zornega kota gledali seiciranje človeškega telesa. Poleg seicirne dvorane je tudi neke vrste sejmjska dvorana, v kateri na vseh stenah visijo razne slike tiste dobe. V tej dvorani so takratni zdravniki zasedali oziroma vodili debate o seiciranju in o vsem, kar je s tem v zvezi.

(Dalje prihodnjč)